

Det kommer postaftalen til at betyde

Regeringen har indgået en bred aftale om den fremtidige indretning af postsektoren i Danmark.

Line Prasz i Politiken 29. juni 2023

Den nye postaftale, der er indgået mellem regeringen og Liberal Alliance, Konservative, De Radikale, Alternativet og Nye Borgerlige, kommer til at få konkrete konsekvenser for borgerne – her er et kort overblik.

Den såkaldte 50-meter regel i landzoner frafalder. Reglen tilsiger, at en brevkasse opstilles ved det naturlige skel til ejendommen – dog sådan, at afstanden mellem bolig og brevkasse højst må udgøre 50 meter målt fra ejendommens bolig, medmindre ejeren selv ønsker en placering længere væk fra boligen. **Med den nye aftale** skal brevkasser på landet opsættes ved indkørslen fra offentlig vej eller privat fællesvej.

I sommerhusområder bortfalder reglen om omdeling til det enkelte sommerhus i områder, der er udstykket før 1973. I stedet skal der etableres et centralt placeret brevkasseanlæg. For at sikre at sårbare grupper fortsat kan modtage post fastholdes den nuværende 'post til døren'-ordning. Ordningen betyder, at borgere med særlige behov kan søge kommunen om ret til få bragt deres post til døren.

Den nye aftale betyder, at den såkaldte befordringspligt, som tilsiger, at staten skal sikre udbringning af breve og pakker, ophæves. I stedet overlades det som udgangspunkt til markedet at levere landsdækkende postbetjening af pakker og breve, dagblade, magasiner osv.

Dermed er postloven ikke længere udformet således, at Transportministeriet er forpligtet til at udpege en postvirksomhed til at tilbyde landsdækkende levering. Gennem årene har det været Post Danmark (PostNord), som har været udpeget til at løfte påbuddet om landsdækkende postbefordring.

Af aftalen fremgår det dog, at det fortsat vil være staten, der gennem udbud sikrer en løsning på tre forskellige opgaver: Betjening af ø-samfund, blindpost og udlandspost.

Den infrastruktur, der kan blive etableret på de mindre øer, kan bestå af brevkasseanlæg, postkasser og pakkebokse eller nærbokse samt aflåste bokse på fastlandet til opbevaring af post til og fra øerne.

Når løsningen på de tre områder sendes i udbud, vil PostNord indgå på lige fod med andre postvirksomheder.

Parterne har aftalt at mødes i efteråret 2023 for at drøfte en tidsplan og vilkår for de planlagte udbud.

Trafikstyrelsen vil med jævne mellemrum gennemføre undersøgelser af markedet, og hvis det konstateres, at markedet ikke kan levere de forventede tjenester til ensartede priser, har transportministeren mulighed for at gribe ind.

Hvis problemet er vedvarende, vil der kunne afholdes udbud om opgaven.

Aftalen træder i kraft 1. januar 2024.

Ekspert: 'Københavnrebrev' kan komme i ny postaftale

Når markedet for levering af post med ny politisk aftale bliver sat fri, kan det skabe forskel på land og by.

Johanne Lerhard i Politiken 29. juni 2023

Mens mindretallet i landets storbyer kan se frem til hurtigere og billigere levering af post, kan danskere i yderområderne komme til at vente lidt længere på deres breve i fremtiden.

Sådan lyder vurderingen fra professor i økonomistyring Per Nikolaj Bukh fra Aalborg Universitet, der er dykket ned i den nye postaftale, som regeringen har indgået tirsdag med Liberal Alliance, Konservative, Radikale, Alternativet og Nye Borgerlige. Aftalen sløjfer den hidtidige millionstøtte til PostNord og gør det landsdækkende postmarked frit.

Tirsdag forlod Enhedslisten og Danmarksdemokraterne aftaleforhandlingerne, fordi aftalen ophæver den såkaldte beforderingspligt, der er statens garanti for, at hele landet får leveret breve og pakker på samme vilkår. Det får partierne til at frygte, at den nye aftale vil øge forskellen mellem land og by, fordi storbyerne muligvis får bedre postforhold.

Transportminister Thomas Danielsen (V) afviser, at det bliver tilfældet.

»Vi har sikret i postaftalen, at hvis man ønsker at være postvirksomhed i Danmark, skal man levere service til ensartede priser, uanset hvor i Danmark det er. Alle får fortsat deres post. Så hvis du har et produkt, der hedder 50 grams brev, skal det koste det samme, uanset om det skal sendes til Nørre Nebel eller Nørrebro«, sagde han onsdag morgen til DR.

Men frygten for forskelsbehandling er berettiget, mener Per Nikolaj Bukh.

»Det er helt usandsynligt, at der ikke bliver forskel på vilkårene. For PostNord er super effektive, og det kan ikke gøres billigere. Så mens danskere i yderområderne får de samme muligheder som nu, vil byerne få bedre muligheder. Og så vil uligheden vokse«, siger han.

Det skyldes, at postvirksomheder med den nye aftale kun behøver at levere ét produkt på lige vilkår i hele landet, mens leveringen af andre typer post kan variere.

For eksempel kan et standardbrev på 50 gram som nu koste 12 kroner at sende, uanset hvor i landet modtageren befinder sig. Men aftalen afholder ikke postvirksomhederne fra at tilbyde lavere priser på andre typer post eller særlige løsninger lokalt.

Ifølge Per Nikolaj Bukh betyder det, at virksomhederne for eksempel kan indføre et »københavnrebrev«, der garanterer indbyggere i hovedstaden hurtigere og billigere levering af post.

»Hvis jeg drev en postvirksomhed, ville jeg se på, om der var markeder, jeg kunne servicere billigere. For eksempel ved at sige, at man i København kan få leveret et brev på to dage til en tier, mens dem ude i klitrækken for 15 kroner skal vente 5 dage. Hvis noget løses på markedsvilkår, løses det forskelligt«, siger Per Nikolaj Bukh.

Han tilføjer, at forskellene i høj grad vil komme til at omhandle breve, fordi der allerede er flere aktører på markedet for levering af pakker.